

**Аналіз регуляторного впливу
до проєкту рішення
«Про встановлення ставок рентної плати
за спеціальне використання лісових ресурсів»**

1. Визначення проблеми

Раціональне використання лісових ресурсів місцевого значення потребує державного регулювання, що забезпечить надходження коштів від сплати нормативних зборів до місцевих бюджетів.

У відповідності до Лісового кодексу України спеціальне використання лісових ресурсів є платним.

Рішенням тринадцятої сесії Сумської обласної ради від 27 грудня 2011 року «Про встановлення ставок збору за спеціальне використання другорядних лісових матеріалів та побічних лісових користувань» було затверджено ставки збору за спеціальне використання другорядних лісових матеріалів та побічних лісових користувань.

Проблема використання в роботі вказаного рішення полягає в наступному:

- необхідність кожного року, починаючи з 2011 року, проводити перерахунок ставок збору в ручному режимі враховуючи індекс інфляції, що в свою чергу унеможлиблює здатність конкурувати з відповідними ставками рентної плати сусідніх областей;
- відсутність відкритої можливості суб'єктам підприємницької діяльності звіряти ставки рентної плати з відповідним рішенням, для чіткого розуміння цінової політики зазначених ставок рентної плати в Сумській області.

З метою посилення державного контролю в галузі охорони, збереження, раціонального, невиснажливого використання лісових ресурсів місцевого значення, забезпечення відтворення відновлюваних властивостей лісу та наповнення місцевих бюджетів, виникла необхідність привести у відповідність та встановити ставки рентної плати на всі види лісових ресурсів місцевого значення з врахуванням кон'юнктури ринку та подібних ставок рентної плати сусідніх областей для залучення більшої кількості суб'єктів підприємницької діяльності та створення інвестиційно сприятливого середовища для малого та середнього бізнесу.

Також, прийняття відповідного рішення дасть змогу збільшити дохідну базу місцевих бюджетів з сплати податків і зборів від заготівлі дикоростучих плодів та ягід та використання ділянок на умовах довгострокового тимчасового користування, допоможе в вирішенні питань соціально-економічного розвитку територіальних громад та забезпечить збільшення доходів населення від заготівлі дикоростучих плодів та ягід.

Проблема, на розв'язання якої спрямоване вказане рішення є приведення нового відповідного рішення до єдиного документу, який чітко та прозоро регулював би встановлення ставки рентної плати за спеціальне користування лісових ресурсів та використання корисних властивостей лісів на умовах довгострокового тимчасового користування.

Основні групи(підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Ринок не вирішує ці проблеми, оскільки вони вирішуються тільки шляхом державного регулювання.

Діючі нормативні акти передбачають необхідність встановлення заготівлю другорядних лісових матеріалів, здійснення побічних лісових користувань та використання корисних властивостей лісів області на умовах довгострокового тимчасового користування ставок рентної плати відповідною обласною радою.

2. Цілі державного регулювання

Ціллю впровадження підготовленого проєкту рішення Сумської обласної ради є необхідність приведення у конкурентну відповідність до сусідніх областей та забезпечення прозорості для громадськості встановлених ставок рентної плати за заготівлю другорядних лісових матеріалів, здійснення побічних лісових користувань та використання корисних властивостей лісів області на умовах довгострокового тимчасового користування.

Впровадження підготовленого проєкту рішення буде сприяти посиленню державного контролю в галузі охорони, збереження, раціонального, невиснажливого використання лісових ресурсів місцевого значення, забезпечення відтворення відновлювальних властивостей лісу та наповнення місцевих бюджетів.

3. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1) Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 – Забезпечення регулювання	На сьогодні оптимальним вирішенням проблеми є прийняття рішення щодо приведення у відповідність до діючих реалій ринку та створення комфортних умов для споживачів, діючого рішення Сумської облради від 27.12.2011 року з врахуванням норм Податкового кодексу України та Лісового кодексу України, що передбачає,

	затвердження відповідною обласною радою ставок рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів
Альтернатива 2 – Відсутність регулювання	Альтернативний спосіб є неприйнятними, оскільки вирішення даної проблеми є необхідною нормою чинного законодавства (Податковий кодекс України), тому існує необхідність розробки та прийняття цього проекту регуляторного акта

2) Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей
Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 – Забезпечення регулювання	Прийняття акта дасть змогу врегулювати діяльність у сфері раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів місцевого значення та наповнення місцевих бюджетів	Відсутні
Альтернатива 2 – Відсутність регулювання	Відсутні, оскільки проблема залишається не вирішено	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 – Забезпечення регулювання	Можливість громадянами переглянувши відповідне рішення, отримати інформацію щодо ставок рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів	Відсутні
Альтернатива 2 – Відсутність регулювання	Відсутні, оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання цього регуляторного акта визначити кількісно наразі неможливо, оскільки кількість суб'єктів підприємницької діяльності, що будуть здійснювати заготівлю лісових ресурсів залежить від ряду чинників, що неможливо спрогнозувати (погодні умови, що можуть впливати на врожайність дикорослих ягід та грибів, відсутність ринкового попиту, який щороку змінюється на продукти побічного користування, та інше).

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 – Забезпечення регулювання	Отримання чіткої та прозорої інформації, що пройшла етапи відповідного погодження, щодо встановлених ставок рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів.	Відсутні
Альтернатива 2 – Відсутність регулювання	Відсутні, оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні

Витрати суб'єктів господарювання великого і середнього бізнесу

Сумарні витрати за альтернативами	Суми витрат, грн.
Альтернатива 1 – Забезпечення регулювання	Витрати відсутні
Альтернатива 2 – Відсутність регулювання	Витрати відсутні

4. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 – Забезпечення регулювання	4	Прийняття акта забезпечить повною мірою до сягнення поставлених цілей
Альтернатива 2 – Відсутність регулювання	1	Проблема продовжить існувати

Рейтинг Результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 – Забезпечення регулювання	Вирішення проблеми	У разі прийняття акта держава, громадяни та суб'єкти господарювання не нестимуть ніяких матеріальних витрат	Прийняття акта дозволить досягнути задекларованих цілей та забезпечить приведення нормативно-правових актів у сфері раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів у відповідність до законодавства України
Альтернатива 2 – Відсутність регулювання	У разі залишення існуючої ситуації без змін вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні	Витрати відсутні	У разі залишення існуючої ситуації без змін, проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої цілі

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 – Забезпечення регулювання	Забезпечить повною мірою поставлені цілі: прийняття відповідного рішення обласної ради надасть змогу наповнення дохідної бази місцевих бюджетів, вирішення питань соціально-економічного розвитку територіальних громад	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується
Альтернатива 2 – Відсутність регулювання	Не прийняття акта не вирішує проблеми у сфері раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується

5. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Територіальний орган центрального органу виконавчої влади з питань лісового та мисливського господарства подає на встановлення в обласну раду ставки рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів.

Прийняття даного рішення забезпечить платне використання лісових ресурсів місцевого значення у відповідності до вимог Лісового та Податкового кодексів України та постанови Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 року № 761.

Основним завданням прийняття відповідного рішення є забезпечення державного контролю в галузі охорони, збереження, раціонального, невиснажливого використання лісових ресурсів місцевого значення, забезпечення відтворення відновлюваних властивостей лісу та наповнення місцевих бюджетів.

Також, прийняття відповідного рішення дасть змогу збільшити дохідну базу місцевих бюджетів з сплати податків та зборів від заготівлі дикоростучих плодів та ягід та використання ділянок на умовах довгострокового тимчасового користування, допоможе в вирішенні питань соціально-економічного розвитку територіальних громад та забезпечить збільшення доходів населення від заготівлі дикоростучих плодів та ягід.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи :

1. Забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в мережі Інтернет – на офіційному веб-сайті Південного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.

6. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органи виконавчої влади, фізичні та юридичні особи не будуть нести додаткові витрати.

7. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії рішення починається з моменту його прийняття і є необмеженим. Його дія може бути припинена в разі внесення змін до діючих нормативних документів та у випадку прийняття відповідної постанови Кабінету Міністрів України з цього питання.

8. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Основними показниками результативності регуляторного акта є: кількість суб'єктів господарювання не обмежено.

Документ безпосередньо має вплив на лісогосподарські підприємства, які є постійними лісокористувачами та власників лісів з однієї сторони, а з другої сторони – на юридичних та фізичних осіб – суб'єктів господарювання, зацікавлених в:

- отриманні лімітів на спеціальне використання лісових ресурсів при здійсненні побічних лісових користувань, заготівлі другорядних лісових матеріалів;

- отриманні лісових ділянок з метою використання корисних властивостей лісів на умовах довгострокового тимчасового користування лісами.

Вплив регуляторного акту на суб'єктів господарювання та на державні лісогосподарські підприємства, власників лісів, виражений у дотриманні ними Лісового та Податкового кодексів України, здійсненні функцій контролю та охорони за лісами.

Проведений перерахунок ставок рентної плати з врахуванням тенденцій ринку забезпечить додаткові надходження до місцевих бюджетів за спеціальне використання лісових ресурсів за здійснення побічних лісових користувань, заготівлю другорядних лісових матеріалів та використання корисних властивостей лісів на умовах довгострокового тимчасового користування.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з основними положеннями акта – високий. З цією метою регуляторний акт оприлюднено на офіційному веб-сайті Північного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.

9. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Південно-Західне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства, податкові і природоохоронні органи та органи місцевого самоврядування здійснюють постійний контроль за виконанням рішення обласної ради, розглядають в установленому порядку виявлені порушення чинного законодавства.

Для відстеження результативності дії рішення будуть використовуватись статистичні дані та зауваження і пропозиції від лісокористувачів та громадськості. Зведена інформація щодо відстеження дії рішення обласної ради буде подаватись Південно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства в обласну раду щороку до 1 лютого.

Базове відстеження значень буде проведено в термін до 1 року з дня набрання чинності даного акту.

Повторне відстеження значень результативності буде проведено через 1-2 роки з дня набрання чинності даного акту.

**Заступник начальника
управління**

Анатолій ОМЕЛЬЧЕНКО